

UZASADNIENIE

Po ostatecznym sprecyzowaniu pozwu z dnia 8 lipca 2015 r., M. W. wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego 81. (...). (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. kwoty 9.990 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że ww. kwoty domaga się tytułem zwrotu wynagrodzenia zapłaconego na rzecz pozwanej spółki w związku z wykonywanym przez nią dla powoda szkicem i projektem koncepcyjnym. Powód podniósł, że jego roszczenie znajduje oparcie w przepisach dotyczących: naprawienia szkody w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy, zwrotu spełnionego świadczenia pieniężnego wzajemnego w związku z odstąpieniem przez powoda od umowy, istotnej niezgodności towaru z umową, a także zastosowania przez pozwaną spółkę wobec powoda nieuczciwej praktyki rynkowej.

Powód wskazał, że w dniu 30 stycznia 2014 r. pozwana spółka złożyła mu ofertę na wykonanie prac projektowych obejmujących projekt wnętrza domu oraz ofertę na projekt domu jednorodzinnego, która została przez powoda przyjęta. Powód wskazał, iż oferta obejmowała wykonanie projektu koncepcyjnego w dwóch etapach, za łącznym wynagrodzeniem 23.062,50 zł brutto, zaś cała oferta na wykonanie projektu domu jednorodzinnego obejmowała cztery etapy, włącznie z wykonaniem projektu budowlano-wykonawczego budynku oraz nadzorem autorskim w trakcie realizacji robót budowlanych za łącznym wynagrodzeniem 43.050 zł. Powód podniósł, że w dniu 1 lutego 2014 r. zawarł z pozwaną ustną umowę o dzieło na warunkach określonych w ww. ofercie. Powód stwierdził, że kolejno pozwana przedstawiła mu projekt umowy pisemnej z załącznikami, nad której treścią strony prowadziły negocjacje do sierpnia 2014 r. Wówczas pozwany oznajmił, że „rozwiązuje” umowę i oświadczył, że nie dokończy wykonywania dzieła (projektów). Powód wskazał, że pozwany wykonał umowę tylko w zakresie sporządzenia szkicu koncepcyjnego i projektu koncepcyjnego. (pozew k. 1-6, pismo procesowe k. 202-203, protokół rozprawy k. 224v).

Pozwana spółka wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie na jej rzecz od powoda zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych. Pozwana wskazała, że wraz z powodem rozważali podjęcie współpracy co do wykonania przez pozwaną spółkę pełnego zakresu prac projektowych, lecz ostatecznie nie doszło do zawarcia między stronami umowy w takim zakresie. Podniosła, że strony zawarły wyłącznie umowę dotyczącą wykonania przez pozwaną spółkę szkicu i projektu koncepcyjnego domu jednorodzinnego i że strona pozwana wykonała tę umowę w całości, należyście i terminowo. Pozwana wskazała, że strony prowadziły negocjacje w zakresie treści oferty, lecz ostatecznie nie doszło między nimi do złożenia zgodnych oświadczeń woli obejmujących etap projektu budowlanego i wykonawczego (odpowiedź na pozew k. 84-94).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. W. i jego żona J. W. są właścicielami zabudowanej nieruchomości położonej przy ul. (...) w W.. Postanowili wyburzyć posadowiony tam budynek i wybudować na jego miejscu nowy dom. W celu opracowania projektu budynku, powód zgłosił się najpierw do firmy Centrala (...). Powód i jego żona nie byli jednak w pełni usatysfakcjonowani współpracą z powyższą firmą, w związku z czym postanowili zlecić zaprojektowanie wnętrza projektowanego domu pozwanej spółce 81. (...). (...) sp. z o.o. Pod koniec 2013 roku małżonkowie W. ostatecznie zrezygnowali z dalszej współpracy z firmą Centrala (...) i uznali, że chcą, aby to pozwana spółka sporządziła dla nich kompleksowy projekt domu - zarówno bryły budynku, jak i jego wnętrza. (korespondencja mailowa k. 103-106, zeznania świadka J. W., przesłuchanie stron k. 197v-198, 225).

W dniu 30 stycznia 2014 r. pozwana spółka przedstawiła małżonkom W. dwie oferty, każda określająca dwa różne zakresy prac projektowych, których pozwana spółka mogłaby się podjąć. Pierwsza z ofert dotyczyła wykonania projektu wnętrza domu o powierzchni 250 m² i obejmowała wykonanie projektu koncepcyjnego w dwóch etapach za łączną cenę 23.062,50 zł brutto. Druga oferta dotyczyła wykonania projektu domu jednorodzinnego o powierzchni 350

m² w pięciu etapach: szkicu koncepcyjnego, projektu koncepcyjnego, projektu budowlanego, projektu wykonawczego oraz wykonywania nadzoru autorskiego w trakcie trwania prac budowlanych. Zgodnie z tą ostatnią ofertą, koszt wykonania I etapu wynosił 10% kwoty 43.050 zł, II etapu - 40% ww. kwoty, III etapu - 35% ww. kwoty, a IV etapu - 15% ww. kwoty. W dniu 1 lutego 2014 r. małżonkowie W. wysłali do pozwanej spółki wiadomość e-mail o treści: „Akceptujemy. Także teraz projekt domu koncepcja za te 10% a potem zobaczymy które wewnątrz będzie do zaprojektowania (...) Czy teraz umowa jakaś jest nam potrzebna? (...)”. (oferty k. 12-16, korespondencja e-mailowa k. 10-11,17, zeznania świadka J. W., przesłuchanie stron k. 197v-198, 225).

W związku z powyższymi uzgodnieniami, pozwana spółka wykonała dla powoda i jego żony szkic koncepcyjny budynku mieszkalnego jednorodzinnego. W trakcie opracowywania ww. szkicu, w marcu 2014 r. pozwana spółka wystawiła pozwanemu fakturę zaliczkową za ten etap na kwotę 2.152,50 zł, a po jego ukończeniu, w dniu 28 kwietnia 2014 r. - fakturę na pozostałą część umówionego wynagrodzenia, tj. na kwotę 2.152,50 zł. Powód zapłacił obie powyższe należności. (bezsporne, korespondencja k. 18-21, 109-126, faktura k. 23, potwierdzenia przelewów k. 67,68, koncepcja domu k. 135-150).

Kolejno, pozwana spółka przystąpiła do realizacji projektu koncepcyjnego i w dniu 5 maja 2014 r. wystawiła na poczet swojego wynagrodzenia za ten etap współpracy (II) fakturę zaliczkową na kwotę 6.457,50 zł. Powód zapłacił powyższą należność. (bezsporne, faktura k. 22, potwierdzenie przelewu k. 69).

Małżonkowie W. zgłaszali wiele uwag oraz poprawek do przedstawianych im przez pozwaną spółkę: szkicu i projektu koncepcyjnego domu. Pozwana spółka dokonywała wówczas stosownych zmian w projekcie, uwzględniając ww. wskazówki. (bezsporne, korespondencja e-mailowa k. 29-30, 39-41, 109-126).

Przy wiadomości mailowej z 29 kwietnia 2014 r. pozwana spółka przesłała żonie powoda wzór umowy obejmującej cztery etapy projektowania domu (projekt koncepcyjny, projekt budowlany, projekt wykonawczy i nadzór autorski). W kolejnych miesiącach, aż do sierpnia 2014 r., strony prowadziły negocjacje dotyczące postanowień umowy w zakresie trzech ostatnich z ww. etapów prac projektowych, przysyłając sobie nawzajem mailowo kolejne propozycje zmian i poprawek poszczególnych zapisów. (korespondencja e-mailowa wraz z załącznikiem w postaci wzoru umowy k. 24-28, korespondencja e-mailowa k. 31-38, k. 42-57, 127-129, 161-164, 166-196).

W trakcie negocjacji, dotyczących kolejnych po projekcie koncepcyjnym etapów współpracy stron, pozwana spółka ukończyła projekt koncepcyjny budynku. (projekt koncepcyjny k. 71,72-75,130-150, korespondencja e-mailowa k. 33-36, 39, 103-129, zeznania świadka J. W. k. 197v-198, przesłuchanie stron k. 197v-198, k. 224v-225).

Z uwagi na przedłużające się negocjacje i brak porozumienia między stronami co do postanowień umowy w zakresie projektu budowlanego i wykonawczego, na początku września 2014 r. pozwana spółka zrezygnowała z dalszej współpracy z powodem i jego żoną. Pozwana zaproponowała wówczas powodowi odsprzedanie na jego rzecz koncepcji domu wraz z prawami majątkowymi, aby umożliwić powodowi wykonanie projektu budowlanego w oparciu o ww. koncepcję w innej pracowni architektonicznej. Powód nie zgodził się na powyższe, zarzucając, że sporządzony przez pozwaną projekt koncepcyjny nie może być zrealizowany, gdyż przewiduje płaski dach, podczas gdy zapisy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wymagają, aby budynku na tym terenie posiadały dachy spadziste. Powód zażądał od pozwanej spółki zwrotu wpłaconych przez niego na jej rzecz łącznej kwoty 12.484,50 zł oraz kwoty 1.722 zł tytułem opłat za mapy. Pozwana odmówiła zwrotu powyższych kwot, utrzymując, że sporządzony przez nią projekt jest możliwy do realizacji. (korespondencja e-mailowa k. 58-62, zeznania świadka J. W. k. 197v-198, przesłuchanie stron k. 197v-198, k. 224v-225).

Mimo dalszej wymiany pism między stronami, nie doszły one do porozumienia. Ostatecznie powód i jego żona zrezygnowali z wybudowania nowego domu i postanowili przeprowadzić remontu istniejącego już budynku. (pisma k. 63-66, zeznania świadka J. W., k. 197v-198, zeznania powoda k. 198 i 225).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił przede wszystkim na podstawie wyżej powołanych dokumentów, których prawdziwości ani autentyczności nie kwestionowała żadna ze stron. Sąd poczynił także ustalenia faktyczne w oparciu o

zeznania żony powoda przesłuchanej w charakterze świadka oraz zeznania stron, uznając te dowody niemal w całości za wiarygodne. W ocenie Sądu, zeznania ww. osób były niewątpliwie subiektywne, co wynikało z ich bezpośredniego zainteresowania wynikiem procesu. W szczególności, Sąd uznał za niewiarygodne twierdzenia powoda i jego żony co do tego, że w dniu 1 lutego 2014 r. zawarli z pozwaną spółką umowę na wykonanie wszystkich pięciu etapów projektowania domu. Powyższa teza pozostaje bowiem w sprzeczności z całokształtem zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego sprawy, zwłaszcza z treścią prowadzonej przez strony przed procesem korespondencji, z której jednoznacznie wynika, że strony zawarły umowę tylko co do dwóch pierwszych etapów wskazanych w ofercie pozwanej spółki, natomiast odnośnie pozostałych etapów strony przez kilka miesięcy prowadziły negocjacje, które ostatecznie nie doprowadziły jednak do zawarcia umowy, wobec nieosiągnięcia przez strony porozumienia co do jej postanowień.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie, albowiem pozwana spółka należycie wywiązała się z zawartej z powodem umowy o dzieło, obejmującej wykonanie przez pozwaną szkicu i projektu koncepcyjnego budynku mieszkalnego. Wobec powyższego, Sąd uznał, że brak podstaw do zwrotu przez pozwaną na rzecz powoda uiszczonych przez niego wynagrodzenia za wykonanie ww. prac projektowych.

Nie ulega wątpliwości, że strony niniejszego procesu zawarły umowę o dzieło, przy czym kwestią sporną między stronami był zakres przedmiotowy tej umowy. Sąd uznał, że powód nie udowodnił, mimo spoczywającego na nim w tym zakresie ciężaru dowodu, że ww. umowa obejmowała zobowiązanie pozwanej spółki do sporządzenia (oprócz szkicu i projektu koncepcyjnego) także projektów: budowlanego i wykonawczego oraz wykonywania nadzoru autorskiego w trakcie prac budowlanych.

Sąd uznał za chybione twierdzenie powoda, jakoby prowadzone pomiędzy stronami kilkumiesięczne negocjacje umowne miały na celu jedynie precyzowanie poszczególnych warunków umowy, zawartej już w dniu 1 lutego 2014 r. W ocenie Sądu, z treści korespondencji prowadzonej pomiędzy stronami w okresie od stycznia do września 2014 r. wynika bowiem jednoznacznie, że strony osiągnęły porozumienie (i w tym zakresie zawarły umowę) wyłącznie w zakresie wykonania przez pozwaną spółkę szkicu i projektu koncepcyjnego domu. Strony uzgodniły także wysokość należnego pozwanej spółce wynagrodzenia za wykonanie powyższego dzieła, a po jego realizacji, powód dobrowolnie uiszczył na rzecz zleceniobiorcy umówione wynagrodzenie.

Z treści przedmiotowej korespondencji wynika również, że od końca kwietnia do końca sierpnia 2014 r. strony prowadziły intensywne negocjacje w przedmiocie uzgodnienia warunków umowy, na podstawie której powód zleciłby pozwanej wykonanie dalszych etapów projektowania budynku. Dokonana pomiędzy stronami w powyższym okresie wielokrotna wymiana uwag i propozycji dotyczących postanowień negocjowanej umowy ostatecznie nie doprowadziła jednak do uzgodnienia wspólnego stanowiska w przedmiotowym zakresie.

Stosownie do treści art. 72 § 1 k.c., jeżeli strony prowadzą negocjacje w celu zawarcia oznaczonej umowy, umowa zostaje zawarta, gdy strony dojdą do porozumienia co do wszystkich jej postanowień, które były przedmiotem negocjacji. Zgodnie z wyrażonym w orzecznictwie poglądem, który Sąd Rejonowy podziela, jeżeli strony porozumieją się co do niektórych, a nawet co do większości, ale nie wszystkich, postanowień umowy, które były przedmiotem rokowań, to do zawarcia umowy nie dochodzi. Przez postanowienia umowy należy w tym wypadku rozumieć te postanowienia umowy, które obejmują istotne jej elementy, bez których do jej zawarcia nie mogłoby dojść (vide: uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z 9.06.1998 r., II CKN 802/97, Lex nr 519954).

Mając zatem na względzie, że w niniejszej sprawie strony ostatecznie nie uzgodniły postanowień umowy, której przedmiotem byłoby sporządzenie projektów: budowlanego i wykonawczego oraz wykonywania nadzoru autorskiego, Sąd uznał, że nie doszło do zawarcia przez strony tego rodzaju umowy.

W konsekwencji powyższego, Sąd uznał za bezskuteczne - jako nieposiadające punktu odniesienia w postaci istniejącej umowy - zawarte w pozwie oświadczenie powoda o odstąpieniu od zawartej przez strony umowy o dzieło na wykonanie projektu domu jednorodzinnego (k. 4v). Powołany przez powoda przepis art. 635 k.c. nie znajduje tu zastosowania,

gdyż jedyne dzieło, na którego wykonanie strony zawarły umowę (tj. szkic i projekt koncepcyjny) zostało ukończone w umówionym terminie.

Sąd uznał również za chybione prezentowane przez powoda stanowisko, według którego pozwana spółka odstąpiła od zawartej z nim umowy, w związku z czym - na podstawie art. 494 § 1 i § 2 k.c. - jest zobowiązana do niezwłocznego zwrotu na rzecz powoda pobranego od niego dotychczas wynagrodzenia. Pozwana spółka nie odstąpiła bowiem od umowy z powodem, a tylko zerwała przedłużające się, bezowocne negocjacje prowadzone z powodem odnośnie warunków umowy na sporządzenie projektów: budowlanego i wykonawczego oraz wykonywania nadzoru autorskiego.

W ocenie Sądu, dochodzone pozwem roszczenie o zapłatę nie znajduje też oparcia w powołanych przez powoda przepisach art. 471 k.c. i art. 8 ust. 4 ustawy z 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego.

Do uwzględnienia roszczenia odszkodowawczego niezbędne jest zaistnienie trzech przesłanek odpowiedzialności kontraktowej: niewykonanie bądź nienależyte wykonanie zobowiązania, szkoda oraz związek przyczynowy pomiędzy niewykonaniem bądź nienależytym wykonaniem zobowiązania, a szkodą.

Powód nie wykazał tymczasem w toku procesu zasadności swego twierdzenia, jakoby sporządzony przez pozwaną spółkę projekt koncepcyjny był wadliwy (niezgodny z umową), w szczególności, aby projekt ten był niezdatny do opracowania na jego podstawie projektu budowlanego, niezbędnego do uzyskania pozwolenia na budowę.

Powód nie udowodnił zwłaszcza zasadności wywiedzionego przezeń zarzutu niezgodności wykonanego przez pozwaną spółkę projektu koncepcyjnego z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Należy podkreślić, że pozwana spółka wyjaśniła, że w swojej działalności stosuje aprobowaną przez organy administracyjne praktykę, polegającą na określaniu w projekcie budowlanym płaskiego dachu mianem tarasu oraz umieszczaniu na nim niewielkiego spadzistego daszku. Dla wykazania trafności swojego stanowiska powód powinien zatem wykazać się inicjatywą dowodową w celu udowodnienia, iż wskazana przez pozwaną spółkę ww. praktyka jest niedopuszczalna lub nieprawidłowa. Powód nie zgłosił tymczasem żadnych wniosków dowodowych w powyższym przedmiocie, w szczególności nie wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu planowania przestrzennego, który posiadałby niezbędne wiadomości specjalne, pozwalające Sądowi na miarodajną weryfikację wywiedzionego przez powoda ww. zarzutu.

Sąd uznał także za nietrafny wyrażony przez powoda pogląd, jakoby pozew zasługiwał na uwzględnienie w oparciu o przepis art. 12 ust. 1 pkt 4 ustawy z 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym.

W ocenie Sądu, z całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika jednoznacznie, że pozwana spółka nie zastosowała wobec powoda nieuczciwej praktyki rynkowej. W myśl art. 4 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, praktyka rynkowa stosowana przez przedsiębiorców wobec konsumentów jest nieuczciwa, jeżeli jest sprzeczna z dobrymi obyczajami i w istotny sposób zniekształca lub może zniekształcić zachowanie rynkowe przeciętnego konsumenta przed zawarciem umowy dotyczącej produktu, w trakcie jej zawierania lub po jej zawarciu. Za nieuczciwą praktykę rynkową uznaje się w szczególności praktykę rynkową wprowadzającą w błąd oraz agresywną praktykę rynkową.

W ocenie Sądu, wbrew twierdzeniom powoda, pozwana spółka nie zastosowała wobec niego praktyki rynkowej polegającej na „zaniechaniu poinformowania powoda o konieczności przeniesienia autorskich praw majątkowych do projektów na powoda w celu umożliwienia mu wybudowania domu jednorodzinnego zrealizowanego projektu” (k. 5v). Należy wskazać, że przy zawieraniu umowy na wykonanie szkicu i projektu koncepcyjnego, na pozwanej spółce nie spoczywał obowiązek informowania powoda o powyższej, hipotetycznej, ewentualności. W toku procesu powód nie wykazał bowiem, ażeby pozwana spółka już od początku współpracy z powodem zamierzała w późniejszym etapie zerwać negocjacje i uniemożliwić powodowi wybudowanie domu według opracowanego przez pozwaną projektu koncepcyjnego. Powyższe twierdzenie pozostaje przy tym w sprzeczności z zasadami logiki i doświadczenia życiowego. W konsekwencji Sąd uznał, że pozwana spółka w ogóle nie zastosowała wobec powoda praktyki polegającej na ww.

„zaniechaniu”, a zatem nie było też podstaw do uznania, że pozwana spółka zastosowała wobec powoda praktykę nieuczciwą w rozumieniu przepisów ww. ustawy.

Mając powyższe na względzie, Sąd uznał, że powód nie udowodnił, aby przysługiwała mu w stosunku do pozwanej spółki jakakolwiek wierzytelność pieniężna, w szczególności w dochodzonej pozwem wysokości. Dlatego Sąd oddalił powództwo (pkt 1. wyroku).

O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie 2. wyroku, zgodnie z przepisem art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c., mając na względzie fakt oddalenia powództwa w całości. Na podlegające zwrotowi od powoda na rzecz pozwanej spółki koszty procesu złożyły się: wynagrodzenie pełnomocnika pozwanej w kwocie 1.200 zł, ustalone zgodnie z § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu oraz opłata skarbową od dokumentu pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

Mając na uwadze powyższe okoliczności faktyczne i rozważania prawne, Sąd orzekł jak w wyroku.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem proszę doręczyć pełnomocnikowi powoda.

Dnia 29 stycznia 2016 roku.